

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»
ПРЕДМЕТНА (ЦИКЛОВА) КОМІСІЯ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Іноземна мова за професійним спрямуванням (німецька)

методичні рекомендації для забезпечення самостійної роботи

для здобувачів фахової передвищої освіти

спеціальності 013 Початкова освіта

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

ОПС фаховий молодший бакалавр

Мукачево 2026

УДК 377.8.041: 811.112.2 (072)

*Розглянуто та рекомендовано до друку Науково-методичною радою
Мукачівського
державного університету протокол №9 від 18 березня 2026 р.*

*Розглянуто та рекомендовано до друку
методичною радою
Відокремленого структурного підрозділу
«Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»
протокол №6 від 10.02.2026р.*

*Розглянуто та схвалено
на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів іноземних мов
Відокремленого структурного підрозділу
«Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»
протокол №6 від 26.01.2026 р.*

Іноземна мова за професійним спрямуванням (німецька): Методичні рекомендації для забезпечення самостійної роботи для здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, ОПС фаховий молодший бакалавр/ Укладачі Гала М. І. □ Мукачєво: ВСП «ГПФК МДУ», 2026. □35 с. (1,38 др. арк.).

Укладач

Маряна ГАЛА – викладач іноземної (німецької) мови та зарубіжної літератури, «спеціаліст вищої категорії», «старший викладач».

Рецензент

ТЕТЯНА КРАВЧЕНКО – доктор філософії, доцент кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання МДУ

I-67

Методичні рекомендації містять систему організації самостійної роботи здобувачів освіти спеціальності 013 Початкова освіта з дисципліни, яка поєднує мовну та професійно орієнтовану підготовку майбутніх учителів початкової школи. Основна увага приділяється вдосконаленню навичок володіння німецькою мовою, розвитку мовленнєвих умінь і формуванню здатності використовувати іноземну мову в освітньому середовищі

ЗМІСТ

Передмова	5
Теоретико-методичні аспекти організації самостійної роботи здобувачів	8
Зміст питань за темами та методичні вказівки щодо їх вивчення	
Змістовий модуль 1	
СИСТЕМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ	
Тема №1 Вища освіта в Україні. МДУ та ВСП «ГПФК МДУ»	10
Тема №2 Загальноосвітні школи у Німеччині	12
Тема №3 Робочий день німецького студента	14
Тема №4 Початкова освіта. Типи шкіл у ФРН	16
Змістовий модуль 2	
ВЧИТЕЛЬ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК МАЙБУТНЯ ПРОФЕСІЯ	
Тема №5 Новітні навчальні технології	17
Тема №6 Особистісні якості успішного вчителя та робота в команді	18
Тема №7 Неперервна освіта та гармонійний розвиток кожної особистості	19
Тема №8 Типи професійного розвитку вчителя	21
Тема №9 Вчитель як менеджер та консультант	22
Змістовий модуль 3.	
УРОК У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	
Тема №10 Співбесіда при прийомі на роботу	24
Тема №11 Створення комфортного навчального середовища	25
Тема №12 Зв'язок з батьками учнів початкових класів	26
Тема №13. Правила шкільного життя	28

Тема №14. Мовні навички учнів початкових класів	29
Питання та завдання для самоконтролю та контролю досягнутих результатів навчання	31
Критерії оцінювання виконання самостійної роботи	32
Перелік рекомендованих джерел	34

ПЕРЕДМОВА

Самостійна робота є невід’ємною складовою освітнього процесу і спрямована на формування ключових професійних компетентностей, передбачених освітньою програмою спеціальності. Методичні рекомендації для забезпечення самостійної роботи здобувачів освіти укладено з метою забезпечення системного, усвідомленого та цілеспрямованого опрацювання навчального матеріалу дисципліни, присвяченої особливостям системи освіти в Україні та за кордоном, професійній підготовці майбутнього вчителя початкових класів, а також вдосконаленню навичок володіння німецькою мовою як засобом професійної комунікації.

Метою самостійної роботи здобувачів освіти є передусім розвиток іншомовної комунікативної компетентності, удосконалення навичок читання, аудіювання, говоріння та письма німецькою мовою, а також формування системного розуміння особливостей освітніх систем України та Німеччини. Важливими завданнями є усвідомлення професійної ролі сучасного вчителя початкових класів, оволодіння вміннями планування, організації та оцінювання навчального процесу в початковій школі, розвиток критичного мислення та професійної самостійності.

Самостійна робота здобувачів передбачає виконання таких основних завдань:

- опрацювання німецькомовних теоретичних матеріалів із питань функціонування освітніх систем, професійної діяльності вчителя та організації початкової освіти;
- формування вміння порівнювати освітні моделі різних країн, аналізувати їх сильні й слабкі сторони, узагальнювати інформацію та робити обґрунтовані висновки німецькою мовою;
- розвиток професійних компетентностей, зокрема уміння працювати з автентичними джерелами, застосовувати сучасні педагогічні технології та приймати професійні рішення;
- виконання практичних мовленнєвих і професійно орієнтованих завдань: підготовка презентацій, аналітичних оглядів, міні-досліджень, моделювання педагогічних ситуацій, планування елементів уроків;
- формування навичок самоорганізації, тайм-менеджменту, відповідальності за результати власного навчання та здатності до неперервного професійного розвитку;
- розвиток комунікативних умінь, командної взаємодії та педагогічної рефлексії, необхідних майбутньому фахівцеві початкової освіти.

Структура рекомендацій охоплює три змістові модулі, які послідовно розкривають основні аспекти майбутньої педагогічної діяльності в німецькомовному професійному контексті.

Перший модуль зосереджений на вивченні систем освіти України та ФРН. Робота з німецькомовними матеріалами дає змогу здобувачам порівняти різні моделі організації навчального процесу, зрозуміти їх особливості, розширити словниковий запас і сформувати іншомовні уміння професійного читання та аналізу.

Другий модуль присвячений професії вчителя початкових класів: визначено професійний шлях педагога, окреслено його особистісні якості, вимоги сучасної освіти, напрями професійного розвитку та роль учителя як менеджера й наставника — з опорою на німецькомовну термінологію та автентичні матеріали.

Третій модуль охоплює питання організації уроку в початковій школі, створення комфортного та мотивувального навчального середовища, співпраці з батьками, планування і оцінювання навчальних досягнень учнів, що супроводжується виконанням практичних іншомовних завдань.

Запропоновані завдання спрямовані на формування вміння аналізувати й критично осмислювати інформацію, застосовувати здобуті знання в реальних і змодельованих педагогічних ситуаціях, розвивати професійний кругозір, мовленнєві вміння та педагогічне мислення. Самостійна робота сприяє розвитку відповідальності, організаційних навичок, ініціативності та творчості — якостей, необхідних майбутньому фахівцеві початкової освіти та сучасному німецькомовному освітньому середовищу.

Виконання завдань методичних вказівок до організації самостійної роботи для здобувачів фахової передвищої освіти з навчальної дисципліни «Іноземна(німецька) мова за професійним спрямуванням» забезпечить формування у здобувачів фахової передвищої освіти системи загальних і спеціальних компетентностей, які є критеріями оцінки якості знань з курсу. У результаті вивчення дисципліни у здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 013 «Початкова освіта» будуть сформовані наступні компетентності:

ІК. 1. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності, що вимагає застосування положень і методів психолого-педагогічної науки та характеризується певною невизначеністю умов, а також нести відповідальність за результати своєї діяльності в освітньому процесі.

Загальні компетентності

ЗК4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК8. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК3. Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.

СК12. Здатність до організації здоров'язбережувального, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища.

СК14. Здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.

Результати навчання

РН1. Використовувати фахову літературу та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі початкової школи.

РН6. Використовувати в освітньому процесі методики та систему теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.

РН10. Взаємодіяти з колегами, профільними фахівцями та іншими учасниками освітнього процесу початкової школи.

РН15. Розуміти мету, систему цінностей та завдання професійної діяльності вчителя, та усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової освіти.

Методичні рекомендації покликані допомогти здобувачам освіти ефективно організувати власну діяльність, поглибити теоретичну та мовленнєву підготовку, усвідомити значення сучасних педагогічних технологій і виробити індивідуальну траєкторію професійного розвитку. Сподіваємося, що поданий матеріал стане практичним інструментом у формуванні компетентного, відповідального, мовленнєво грамотного та творчого вчителя Нової української школи.

Теоретико-методичні аспекти організації самостійної роботи здобувачів освіти

Самостійна робота є важливою та обов'язковою складовою професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів. Для здобувачів освіти спеціальності 013 Початкова освіта вона має подвійне значення: з одного боку — формує професійну зрілість і готовність до педагогічної діяльності, а з іншого — забезпечує цілеспрямоване вдосконалення навичок володіння німецькою мовою, що є невід'ємною складовою сучасної педагогічної практики та міжкультурної комунікації. У сучасних умовах розвитку освіти самостійна робота слугує основою формування навчальної автономії здобувача, його здатності до самоорганізації, критичного мислення, аналітичної діяльності та практичного застосування здобутих знань у професійно орієнтованих німецькомовних ситуаціях.

Організація самостійної роботи ґрунтується на системному, цілеспрямованому й науково обґрунтованому підході та передбачає роботу з німецькомовними джерелами, виконання аналітичних і практично орієнтованих завдань, моделювання професійних ситуацій, узагальнення педагогічного досвіду різних країн та розробку елементів уроків. Значне місце відведено опрацюванню автентичних матеріалів німецькою мовою — текстів про системи освіти, професію вчителя, методику навчання дітей, педагогічні ситуації, фрагменти уроків. Залучення таких ресурсів сприяє розвитку умінь читання, говоріння, письма та аудіювання, а також формуванню професійної іншомовної компетентності.

Самостійна робота включає опрацювання літературних, нормативних та електронних ресурсів, виконання завдань з підготовки презентацій, проєктів, міні-досліджень, аналізу педагогічних ситуацій, опрацювання лексико-граматичних структур, необхідних для володіння німецькою мовою в освітньому контексті. Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і освітніх платформ розширює можливості здобувачів у роботі з міжнародними джерелами, підвищує їхню цифрову грамотність і сприяє ефективному опануванню німецької мови.

Ефективність самостійної роботи забезпечується дотриманням провідних методичних принципів: науковості, системності, послідовності, професійної спрямованості та доступності завдань для різних рівнів мовної і професійної підготовленості. Значну роль відіграють принципи індивідуалізації та варіативності, які дають можливість здобувачам обирати оптимальні способи виконання завдань відповідно до власних навчальних стилів і рівня володіння німецькою мовою. Практична спрямованість завдань передбачає розвиток умінь працювати з молодшими школярами, створювати комфортне навчальне

середовище, визначати педагогічні цілі, використовувати інноваційні методики та англомовні ресурси, співпрацювати з батьками, здійснювати оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи.

У процесі виконання самостійної роботи здобувачі навчаються раціонально планувати час, визначати навчальні цілі, здійснювати пошук, відбір та аналіз інформації, оцінювати її достовірність і практичну цінність. Особливої ваги набуває розвиток умінь працювати з автентичними німецькомовними джерелами, що формує здатність орієнтуватися в міжнародному освітньому просторі та інтегрувати сучасні педагогічні технології в методику навчання молодших школярів.

Роль викладача у процесі організації самостійної роботи є спрямовуючою, консультативною та мотивувальною. Викладач визначає зміст і формат завдань, надає методичні рекомендації, допомагає добирати англомовні джерела, організовує консультації, забезпечує якісний зворотний зв'язок і підтримує здобувачів у процесі формування професійних та іншомовних компетентностей. Водночас ключова відповідальність за результат належить здобувачам, адже самостійна робота формує такі важливі риси майбутнього педагога, як відповідальність, критичність, ініціативність, професійна мобільність і готовність до неперервного саморозвитку.

Змістові модулі дисципліни забезпечують комплексний підхід до підготовки здобувачів освіти та містять матеріали, які сприяють одночасному розвитку фахових і мовних компетентностей. Перший модуль орієнтований на вивчення систем освіти України, Великої Британії та США, що дає змогу здобувачам аналізувати світові освітні моделі та водночас опанувати німецькомовну термінологію. Другий модуль розкриває професійний шлях і роль сучасного вчителя початкових класів, формує у здобувачів розуміння педагогічної діяльності та відповідну німецькомовну комунікативну компетентність. Третій модуль присвячений організації уроку, створенню навчального середовища та оцінюванню навчальних досягнень молодших школярів — з акцентом на практичні завдання німецькою мовою.

Таким чином, самостійна робота виступає ключовим інструментом формування компетентного, відповідального, мобільного й творчого педагога, здатного ефективно виконувати професійні функції, працювати в умовах Нової української школи, інтегрувати міжнародні педагогічні практики та впевнено володіти німецькою мовою як інструментом професійного спілкування, самоосвіти й міжкультурної комунікації.

Зміст питань за темами

та методичні вказівки щодо їх вивчення

Змістовий модуль 1.

СИСТЕМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Тема 1. Вища освіта в Україні. МДУ та ВСП «ГПФК МДУ».

Завдання для самостійної роботи

1. Das Schulsystem in der Ukraine umfasst elf oder zwölf Klassen ...

umfasst zwei oder drei Klassen.

und wird in drei Stufen gegliedert.

lernen behinderte und nicht behinderte Kinder gemeinsam.

2. Die Oberschule ...

umfasst zwei oder drei Klassen.

und wird in drei Stufen gegliedert.

sondern auch zahlreiche Gymnasien, Lyzeen und Colleges.

3. Es gibt nicht nur die allgemeinbildenden Schulen, ...

meistens alle drei Schulstufen.

und wird in drei Stufen gegliedert.

sondern auch zahlreiche Gymnasien, Lyzeen und Colleges.

4. Die allgemeinbildenden Schulen umfassen ...

umfasst zwei oder drei Klassen.

umfassen meistens alle drei Schulstufen.

vier Stufen der weiterführenden Bildung: Juniorspezialist, Bachelor (an Colleges), Bachelor (an Hochschulen), Master.

5. In den Gymnasien ...

werden bestimmte Fächer vertieft unterrichtet, was von der Spezialisierung abhängt.

lernen behinderte und nicht behinderte Kinder gemeinsam.

zahlreiche Universitäten, Akademien, Konservatorien und andere.

6. In den inklusiven Schulen, deren Zahl in letzter Zeit wächst, ...

werden bestimmte Fächer vertieft unterrichtet, was von der Spezialisierung abhängt.
lernen behinderte und nicht behinderte Kinder gemeinsam.

vier Stufen der weiterführenden Bildung: Juniorspezialist, Bachelor (an Colleges), Bachelor (an Hochschulen), Master.

7. Das ukrainische Bildungssystem unterscheidet ...

werden bestimmte Fächer vertieft unterrichtet, was von der Spezialisierung abhängt.
zahlreiche Universitäten, Akademien, Konservatorien und andere.

werden vier Stufen der weiterführenden Bildung: Juniorspezialist, Bachelor (an Colleges), Bachelor (an Hochschulen), Master.

8. Zu den Hochschulen gehören ...

zahlreiche Universitäten, Akademien, Konservatorien und andere.

vier Stufen der weiterführenden Bildung: Juniorspezialist, Bachelor (an Colleges), Bachelor (an Hochschulen), Master.

umfasst zwei oder drei Klassen.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька грамати́ка: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, грамати́ка). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.

Форма контролю комбінована — усне опитування, тестові завдання, виконання практичних вправ і письмового завдання.

Тема 2. Загальноосвітні школи у Німеччині.

Завдання для самостійної роботи

Übersetzen Sie ins Ukrainische

Шкільна оцінка, шк. приміщення, шк. подвір'я, тип школи

die Schulnote das Schulfach das Schuljahr der Schultyp

їдальня

die Schulmensa

der Schulraum

der Schulfreund

Was passt?

im Stadtzentrum _____

treiben

liegen

essen

Was passt ?

sich für Naturwissenschaften _____

fahren

interessieren

sein

in der Schule _____

gehen

fahren

lernen

Schulfächer _____

wählen

erklären

geben

In unserer Schule finden interessante _____ *statt.*

Gebäude

Lehrkräfte

Veranstaltungen

Im _____ haben wir jeden Tag 6-7 Stunden.

ab der Klasse 8.

Zukunft

Stundenplan

In Deutschland gibt es _____, aber keine Lyzeen.

Realschulen

allgemeinbildende Schulen

Schulnoten

Die Schüler gehen mit _____ in die Schule.

1 bis 12

6 Jahren

1 bis 6

Die beste Note in Deutschland ist _____.

die Sechs

die Sieben

die Eins

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька граматики: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, граматики). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.

Форма контролю: письмовий переклад, виконання лексичних та граматичних вправ, підготовка презентацій.

Тема 3. Робочий день німецького студента.

Завдання для самостійної роботи

Wie sagen wir "я прокидаюся"?

Ich erwachte

Ich erwache

Ich erwachen

Wie sagen wir "о 7 годині"?

Am sieben Uhr

Um siebenten Uhr

Um sieben Uhr

Übersetzen Sie: "Я снідаю о 8 годині"

Ich frühstücke um 8 Uhr

Ich frühstückt am 8 Uhr

Er frühstückt um 8 Uhr

Ich mache mein Frühstück um 8 Uhr

"Вмиватися" bedeutet?

Mich waschen

Sich waschen

Euch waschen

Uns waschen

"Badezimmer" hat den Artikel...?

Der

Das

Dem

Die

"ihr singt" bedeutet..?

Ви співаєте

Я співаю

ви співаєте

Ми співаємо

Bilden Sie eine Frage "Ich bereite meine Hausaufgaben gut vor"

Bereite ich meine Hausaufgaben gut vor?

Meine Hausaufgaben bereite ich vor gut?

Gut ich bereite meine Hausaufgaben vor?

Bereitet ich meine Hausaufgaben gut vor?

Abend ist...?

Der

Das

Die

Des

Übersetzen Sie "Я ставлю картину на стіл"

Ich lege dem Bild auf dem Tisch

Ich liege das Bild auf den Tisch

Ich lege das Bild auf den Tisch

Übersetzen Sie: " Він робить ранкову зарядку"

Sie macht Morgengymnastik

Er macht Morgengymnastik

Sie machen Morgengymnastik

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька граматики: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, граматики). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.

Форма контролю: письмовий переклад, виконання лексичних та граматичних вправ, підготовка презентацій.

Тема 4. Початкова освіта. Типи шкіл у ФРН.

Завдання для самостійної роботи

Grundschultests in Deutschland gibt es nicht als einheitliches nationales Prüfungsformat, sondern vielmehr als **Lernstandserhebungen** (Vergleichsarbeiten VERA), die in verschiedenen Bundesländern zu unterschiedlichen Zeitpunkten stattfinden, um den Lernfortschritt zu prüfen, und die **Übergangsempfehlung** für die weiterführende Schule am Ende der 4. Klasse (oder 6. Klasse in Berlin/Brandenburg), die eine Art "Test" für die weitere Laufbahn darstellt, wobei der Fokus auf **Individuelle Förderung** und **Noten (Zensuren)** liegt, statt auf einem einzelnen, abschließenden Test, wobei die Grundschule die Basis für alle Bildungslaufbahnen legt.

Arten von "Tests" und Leistungsüberprüfungen:

- **Klassenarbeiten & Lernzielkontrollen:** Regelmäßige Noten und Rückmeldungen in Fächern wie Deutsch, Mathematik und Sachunterricht.
- **VERA (Vergleichsarbeiten):** Standardisierte Tests in bestimmten Bundesländern (z.B. VERA-3/4), um den Lernstand zu vergleichen, oft in Deutsch (Lesen/Rechtschreibung) und Mathe.
- **Übergangsempfehlung:** Am Ende der Grundschule entscheidet eine Empfehlung (oft basierend auf Noten und Lehrerurteil) über den Weg zur Haupt-, Real-, Oberschule oder zum Gymnasium (abhängig vom Bundesland).
- **„Deutscher Schulpreis“:** Ein Wettbewerb für Schulen mit herausragender Pädagogik, nicht für Schüler.

Wichtige Unterschiede:

- **Kein bundesweiter Abschluss-Test:** Im Gegensatz zu manchen anderen Ländern gibt es in Deutschland keinen einzigen, großen Abschlusstest am Ende der Grundschule, der den Zugang zur weiterführenden Schule regelt.
- **Fokus auf Individualität:** Die Grundschule soll eine breite Basis für alle schaffen, mit unterschiedlichen Stärkungsmöglichkeiten und individuellen Lernpfaden.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька граматики: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, граматики). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.

Форма контролю: робота в парах, діалогічне мовлення

Змістовий модуль 2. ВЧИТЕЛЬ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК МАЙБУТНЯ ПРОФЕСІЯ

Тема 5. Новітні навчальні технології.

Завдання для самостійної роботи

Neue Lerntechnologien für Studenten fokussieren auf aktive Wissensaneignung und digitale Tools wie [Active Recall](#), [Spaced Repetition \(Karteikarten-Apps\)](#), [Feynman-Technik](#) (einfach erklären), Mind-Mapping (Visualisierung) und Video-Tutorials/Microlearning, die das traditionelle passive Lesen ergänzen, um komplexe Themen zu verstehen und Prüfungsstress zu reduzieren, wobei die Pomodoro-Technik (Pausen) und das Vermeiden von Ablenkungen zentrale Erfolgsfaktoren bleiben.

Effektive Lernmethoden & Technologien im Überblick:

- Active Recall (Aktives Abrufen): Statt nur zu lesen, sich aktiv an den Stoff erinnern, z.B. durch Selbstabfragen.
- Spaced Repetition (Verteiltes Lernen): Lerninhalte in größeren Zeitabständen wiederholen, oft mit Apps wie Quizlet oder Anki (Leitner-System).
- Feynman-Technik: Lernstoff so einfach erklären, als würde man ihn jemandem beibringen, um Wissenslücken zu finden.
- Mind-Mapping & Visualisierung: Konzepte und Zusammenhänge grafisch darstellen (z.B. mit Mind-Map-Software).
- [SQ3R](#)-Methode: Survey (Überblick), Question (Fragen), Read (Lesen), Recite (Wiedergeben), Review (Überprüfen) für Texte.
- Pomodoro-Technik: Fokus-Intervalle (z.B. 25 Min.) mit kurzen Pausen, um Konzentration zu erhalten.
- Video & Microlearning: Kurze, prägnante Videos und Lern-Häppchen zur schnellen Wissensaufnahme (z.B. YouTube, spezielle Plattformen).
- Loci-Methode (Gedächtnispalast): Informationen mit Orten verknüpfen, um sie sich besser zu merken.

Digitale Helfer & Tools:

- Lern-Apps: Khan Academy (Mathe), Photomath (Mathe), Duolingo/Babbel (Sprachen).
- Notiz-Apps: Für strukturiertes Arbeiten und Abruf (oft mit Tagging oder Mind-Map-Funktionen).
- Flashcard-Apps: Für Spaced Repetition (z.B. Anki, Quizlet).

Wichtige Grundprinzipien:

- Aktiv statt Passiv: Vermeide „nur-lesen“; integriere Erklären, Anwenden, Diskutieren.
- Struktur & Planung: Erstelle Lernpläne und setze klare Ziele.
- Umfeld: Schaffe eine ablenkungsfreie Lernumgebung.
- Pausen & Schlaf: Sind entscheidend für die Festigung des Gelernten.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька грамати́ка: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, грамати́ка). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.

Форма контролю: відповіді на питання, обговорення.

Тема 6. Особистісні якості успішного вчителя та робота в команді.

Завдання для самостійної роботи

Was braucht man, um ein guter Lehrer zu sein?

Fazit zu den Anforderungen an Lehrerinnen

Fairness, Fachwissen, Engagement und Motivation zählen beispielsweise zu den Eigenschaften, die ein/e Lehrerin besitzen sollte. Auch Geduld und gerne mit Kindern arbeiten ist nicht unwichtig in dieser Sparte.

<https://www.fit4ref.de › lehrerberuf › anforderungen-an-...>

Was macht einen professionellen Lehrer aus?

Gute Lehrkräfte können mit Unterrichts-Problemen umgehen für das Verhalten der Lernenden, ihre Fortschritte und ihren Unterstützungsbedarf (so die Ergebnisse von 12 Studien). Dies ist eng mit dem Hauptanliegen verbunden, nämlich dass die Schüler bei der Sache sind und lernen.

Was sind die drei grundlegenden Eigenschaften eines professionellen Lehrers?

Laut Robert Lee, Ed. D., Dekan des Sanford College of Education an der National University, „verfügt ein guter Lehrer über Eigenschaften wie ausgeprägte Kommunikationsfähigkeiten, Empathie und eine Leidenschaft für lebenslanges Lernen

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька граматики: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, граматики). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.

Форма контролю: письмовий переклад, виконання лексичних та граматичних вправ, підготовка презентацій.

Тема 7. Неперервна освіта та гармонійний розвиток кожної особистості.

Завдання для самостійної роботи

Ein Persönlichkeitstest zur persönlichen Entwicklung ist ein psychologisches Instrument, das Ihnen hilft, Ihre eigenen Stärken, Schwächen, Verhaltensmuster und Motive zu verstehen, um sich gezielt weiterzuentwickeln, wobei wissenschaftlich fundierte Modelle wie die Big Five oder DISG Einblicke in Typen und Verhaltensweisen geben, die sowohl im privaten als auch im beruflichen Kontext nützlich sind. Es geht dabei weniger um ein Bestehen oder Nichtbestehen, sondern um Selbsterkenntnis und Wachstum.

Beliebte Modelle und Tests:

- [Big Five \(OCEAN\)](#): Misst Offenheit, Gewissenhaftigkeit, Extraversion, Verträglichkeit und Neurotizismus – ein wissenschaftlich fundiertes Modell.
- [DISG-Modell](#): Fokussiert auf Dominanz, Einfluss, Stetigkeit und Gewissenhaftigkeit, um Verhaltenspräferenzen zu erkennen.
- [MBTI \(Myers-Briggs Type Indicator\)](#): Basiert auf C.G. Jungs Typenlehre und beschreibt 16 Persönlichkeitstypen (z.B. Introvertiert/Extravertiert).
- [StrengthsFinder \(Gallup\)](#): Konzentriert sich auf die Identifizierung und Nutzung Ihrer natürlichen Stärken.

- [Insights MDI](#): Ein Tool zur Selbstreflexion, das Stärken, Kommunikation und Führungskompetenz fördert.

Nutzen für die persönliche Entwicklung:

- Selbsterkenntnis: Sie lernen Ihre Motive, Vorlieben und Reaktionsmuster besser kennen.
- Stärken- und Schwächen-Analyse: Identifizieren Sie Bereiche, in denen Sie glänzen, und solche, die Sie entwickeln können.
- Verbesserte Beziehungen: Verstehen Sie, wie Sie und andere ticken, um die Zusammenarbeit zu verbessern.
- Berufliche Orientierung: Finden Sie heraus, welche Rollen zu Ihrer Persönlichkeit passen.

Wo Sie Tests finden:

- Viele Tests sind online verfügbar, oft auch kostenlos für einen ersten Einblick (z.B. BPT, 16 Personalities).
- Professionelle Anbieter nutzen oft detailliertere, kostenpflichtige Versionen (z.B. LINC, Insights).

Wichtig zu wissen:

- Wissenschaftlich fundierte Tests liefern tiefere Einblicke als reine Unterhaltungstests, die oft wie Horoskope wirken.
- Sehen Sie die Ergebnisse als Werkzeuge zur Reflexion und als Ausgangspunkt für Wachstum, nicht als starre Etiketten.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька граматика: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, граматика). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.

Форма контролю: відповіді на питання, обговорення.

Тема 8. Типи професійного розвитку вчителя

Завдання для самостійної роботи

Zur Beurteilung der beruflichen Entwicklung von Lehrkräften gibt es verschiedene wissenschaftliche Instrumente und Ansätze, jedoch keinen einzelnen, allgemeingültigen "Test" im herkömmlichen Sinne. Die Messung der Professionalisierung ist ein komplexes Feld der Bildungsforschung.

Statt eines einfachen Tests werden in der Forschung und Praxis verschiedene Methoden und Instrumente verwendet:

- Kompetenzmodelle und Wissenstests: Die Forschung verwendet standardisierte Tests, um spezifisches Professionswissen zu messen, z. B. bildungswissenschaftliches Wissen (wie den "Essener Test" ESBW) oder fachspezifische didaktische Kompetenzen. Diese Instrumente basieren oft auf umfangreichen Kompetenzmodellen, die in der Lehrerbildung entwickelt wurden.
- Selbsteinschätzungsinstrumente: Lehrkräfte nutzen häufig Selbsteinschätzungsbögen und Reflexionswerkzeuge, um ihre eigenen Fähigkeiten, Stärken und Entwicklungsbereiche zu bewerten. Ein bekanntes Beispiel für die Eignungsfeststellung ist das internetbasierte Selbsterkundungsprogramm [CCT \(Career Counselling for Teachers\)](#).
- Feedback- und Beobachtungstools: Zur Unterstützung der kontinuierlichen Entwicklung werden Feedback-Tools und strukturierte Beobachtungsschecklisten eingesetzt, oft im Rahmen von Mentoring-Programmen oder kollegialer Hospitation.
- Biografieorientierte Verfahren: Bei diesem Ansatz werden individuelle Berufsbiografien, Weiterbildungserfahrungen und kritische Lebensereignisse betrachtet, um die langfristige Kompetenzentwicklung zu verstehen.

Diese Instrumente werden meist zu Forschungszwecken, zur Eignungsabklärung vor dem Berufseinstieg oder im Rahmen spezifischer Weiterbildungsmaßnahmen eingesetzt, weniger für einen allgemeinen "Lehrer-Test" im Schulalltag. Um Ihnen gezielter weiterzuhelfen: Möchten Sie wissen, welche Instrumente für die Selbsteinschätzung im Rahmen einer persönlichen Weiterbildung nützlich wären, oder interessieren Sie sich für wissenschaftliche Studien zur Lehrerprofessionalität?

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька грамати́ка: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, грамати́ка). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.

Форма контролю: відповіді на питання, обговорення.

Тема 9. Вчитель як менеджер та консультант.

Завдання для самостійної роботи

Was muss man gut können, um Lehrer zu werden?

Voraussetzungen

- Allgemeine Hochschulreife.
- Kenntnisse in mindestens zwei Sprachen.
- Je nach Bundesland ein abgeschlossenes Orientierungspraktikum an einer Schule.
- Interesse an der Arbeit mit Kindern und Jugendlichen.

Wie kann man Lehrer stärken?

Für alle gilt: Die Arbeit an der eigenen Lehrgesundheit bedeutet immer auch eine Auseinandersetzung mit sich selbst und ein Bewusstmachen des eigenen Handlungsspielraums.

1. Handlungsfähigkeit Classroom- und Zeitmanagement.
2. Selbstfürsorge Ressourcen, Rolle und Resilienz.
3. Beziehung Kommunikation und Haltung.

Was spricht für den Beruf Lehrer?

Arbeiten bis mittags, gute Bezahlung, sichere Rente, lange Ferien, sind alles Gründe, die für den Lehrerberuf sprechen. Aber man muss auch die Kehrseite kennen: verhaltensauffällige Kinder, einen hohen Stress- und Lärmpegel, anstrengende Eltern. Der Bedarf an neuen Lehrern ist groß.

Was sind die 10 Merkmale guten Unterrichts?

Was können Lehrer verbessern?

Engagierte Lehrer entwickeln ein Gefühl dafür, was Kinder können und was sie sich erst mühsam aneignen müssen. Sie bringen ihnen auch bei, mit Misserfolgen umzugehen. Das ist wichtig für das spätere Leben. Es schützt das Selbstwertgefühl der Schüler und bewahrt sie vor Fehleinschätzung der eigenen Leistung.

Was ist ein guter Lehrer?

Der gute Lehrer, die gute Lehrerin

relevanten auszuwählen und zu verarbeiten, Entscheidungen verschiedenster Art zu treffen, Probleme zu erkennen, zu lösen und auf diese Weise pädagogisch sensibel, aber auch erfolgreich zu handeln.

Wie beschreibt man Lehrer?

Als Lehrer im engeren Sinne bezeichnet man Personen, die das Lehren und Unterrichten nach einer professionellen Ausbildung und entsprechenden Prüfungen berufsmäßig ausüben.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька граматика: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, граматика). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.

Форма контролю: відповіді на питання, обговорення.

Змістовий модуль 3. УРОК У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Тема 10. Співбесіда при прийомі на роботу

Завдання для самотійної роботи

In einem Vorstellungsgespräch an einer Schule werden Ihnen wahrscheinlich Fragen zu Ihrer Berufserfahrung, Ihren pädagogischen Ansätzen, Ihren persönlichen Eigenschaften und Ihrer Kooperationsbereitschaft gestellt. Typische Fragen sind beispielsweise:

Allgemeine und persönliche Fragen:

„Erzählen Sie mir etwas über sich.“ (mit Schwerpunkt auf Ihrer Unterrichtserfahrung und Ihren Kompetenzen).

„Was sind Ihre Stärken und Schwächen?“

„Warum haben Sie sich für den Lehrerberuf entschieden und warum möchten Sie an unserer Schule arbeiten?“

„Wo sehen Sie sich in einigen Jahren?“

„Was schätzen Sie am meisten an unserem Team?“

Pädagogische und methodische Fragen:

„Beschreiben Sie Ihren Unterrichtsansatz.“

„Wie motivieren Sie Schülerinnen und Schüler zur aktiven Teilnahme am Lernprozess?“

„Wie würden Sie in einer Konfliktsituation mit einem Schüler, einem Elternteil oder einem Kollegen/einer Kollegin reagieren?“ (Ihnen werden möglicherweise konkrete Aufgabenstellungen angeboten, z. B. zu Mobbing oder Schülerverhalten.)

„Welche modernen Bildungstechnologien oder -methoden setzen Sie in Ihrer Arbeit ein?“

„Wie gestalten Sie die Zusammenarbeit mit den Eltern?“ Fragen zur beruflichen Weiterentwicklung

„Wie stehen Sie zu inklusiver Bildung und zur Arbeit mit Kindern mit sonderpädagogischem Förderbedarf?“

„Welche Maßnahmen ergreifen Sie für Ihre eigene berufliche Anpassung und Weiterentwicklung?“

Tipps für ein erfolgreiches Vorstellungsgespräch:

Informieren Sie sich so gut wie möglich über die jeweilige Schule (ihre Werte, Besonderheiten des Unterrichts, Traditionen).

Bereiten Sie sich auf die Frage „Warum sollten wir Sie einstellen?“ vor.

Erstellen Sie eine Liste mit Fragen an den Arbeitgeber (z. B. zur Dauer der Probezeit, zum Gehalt, zu den Arbeitsbedingungen, zum Mentoring usw.).

Seien Sie pünktlich, kleiden Sie sich angemessen und halten Sie Blickkontakt.

Um Ihnen die Vorbereitung zu erleichtern, kann ich Ihnen ein Beispiel für eine ausführliche Antwort auf eine dieser Fragen geben. Welche Frage möchten Sie zuerst beantworten?

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька грамати́ка: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, грамати́ка). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.

Форма контролю: відповіді на питання, обговорення.

Тема 11. Створення комфортного навчального середовища.

Завдання для самостійної роботи

Der Begriff "günstige lernsituationen test" ist in der pädagogischen Fachliteratur oder im allgemeinen Sprachgebrauch nicht als feststehender, standardisierter Test bekannt. Es scheint sich um eine Kombination von Wörtern zu handeln, die sich auf die Bewertung von Lernsituationen unter dem Aspekt ihrer "Günstigkeit" (im Sinne von vorteilhaft oder kostengünstig) beziehen könnten.

Hier sind mögliche Interpretationen, was Sie meinen könnten:

- Bewertung von Lernumgebungen: Sie suchen möglicherweise nach Kriterien oder Methoden, um festzustellen, welche Lernumgebungen oder -bedingungen (z.B. zu Hause, in der Bibliothek, in einer Lerngruppe) für den individuellen Lernerfolg am vorteilhaftesten ("günstig") sind.
- Kostengünstige Lernressourcen: Es könnte um die Suche nach kostengünstigen oder kostenlosen Lehrmaterialien, Online-Kursen oder Lernplattformen gehen, die für Testsituationen genutzt werden können.

- **Situatives Lernen:** Der Begriff könnte sich auf das Konzept des situierten Lernens beziehen, bei dem Lernprozesse in realitätsnahe Kontexte eingebettet sind, und wie die Effektivität solcher Situationen getestet wird.
- **Informelle Tests:** Es könnte um informelle, schnelle Bewertungsmethoden ("Tests") gehen, die Lehrkräfte oder Lernende nutzen, um den Lernfortschritt innerhalb einer spezifischen Lernsituation zu überprüfen.

Da der genaue Begriff unklar ist, kann ich Ihnen am besten helfen, wenn Sie mir mehr Kontext geben.

Meinten Sie einen Test zur Bewertung der Qualität oder der Kosten von Lernsituationen?

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька грамати́ка: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, грамати́ка). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.

Форма контролю: контроль читання з розумінням, діалогічне мовлення, підготовка презентацій.

Тема 12. Зв'язок з батьками учнів початкових класів.

Завдання для самостійної роботи

Zusammenarbeit mit Eltern in der Grundschule basiert auf Vertrauen, offener Kommunikation und gegenseitigem Respekt, um das Kind bestmöglich zu fördern; sie gelingt durch regelmäßige, wertschätzende Gespräche (Elterngespräche), die gut vorbereitet sind und sich auf konkrete Beobachtungen zu Sozialverhalten und Leistungsstand konzentrieren, sowie durch Einbindung der Eltern ins Schulleben, um eine echte Erziehungspartnerschaft zu bilden.

Schlüsselprinzipien

- **Vertrauensbasis schaffen:** Beginnen Sie mit Wertschätzung und gegenseitigem Kennenlernen, um eine offene Atmosphäre zu schaffen.
- **Gegenseitige Information:** Schulen Sie Eltern über das Bildungssystem, Eltern über das Kind; beide Seiten sollten offen kommunizieren.

- Partnerschaftliche Erziehung: Sehen Sie Eltern als Experten für ihre Kinder und binden Sie sie aktiv ein.

Praktische Umsetzung

- Regelmäßige Kommunikation: Nutzen Sie Elternsprechtage, E-Mails, aber auch informelle Gespräche. Seien Sie herzlich und positiv.
- Gut vorbereitete Gespräche:
  - Anlass klären: Was ist der Grund für das Gespräch?
  - Fokus setzen: Beobachtungen zu Verhalten und Leistungen sammeln.
  - Atmosphäre schaffen: Angenehme Umgebung, Störungen vermeiden.
- Einbeziehung ins Schulleben: Laden Sie Eltern zu Festen und Projekten ein.
- Unterstützung zu Hause: Geben Sie konkrete Tipps, wie Eltern die Lernförderung unterstützen können.

Was Eltern tun können

- Stellen Sie sich bei Lehrkräften vor und vereinbaren Sie regelmäßigen Kontakt.
- Nutzen Sie Elternsprechtage, um Fortschritte zu besprechen.
- Teilen Sie Ihre Beobachtungen und Fragen zur Entwicklung Ihres Kindes mit der Schule.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька грамати́ка: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, грамати́ка). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.

Форма контролю : контроль читання з розумінням, діалогічне мовлення, підготовка презентацій.

Тема 13. Правила шкільного життя.

Завдання для самостійної роботи

Otto geht an die Uni, ...

damit er eine gute Ausbildung bekomme.

damit er eine gute Ausbildung bekommt.

Olga lernt Spanisch, ...

damit sie nach Madrid fahren will.

damit sie nach Madrid fahren wollt.

Meine Eltern kaufen mir ein Rad, ...

damit ich komme schneller zur Schule.

damit ich schneller zur Schule komme.

Du gehst in die Schule, ...

um dort gut zu lernen

um zu dort gut lernen.

Wir lernen Englisch, ...

um in England zu studieren.

um wir in England zu studieren.

Der Sportler treibt viel, ...

um eine Medaille zu gewinnt.

um eine Medaille zu gewinnen.

Hier können die Schüler Bücher ausleihen.

in der Bibliothek

in der Aula

Hier kann man zu Mittag essen.

im Raum

in der Mensa

Hier können Lehrer arbeiten oder sich erholen.

im Lehrerzimmer

im Sekretariat

Hier kann man in der Pause miteinander sprechen.

im Eingang

im Gang

Hier haben die Schüler Unterrichte.

in der Garderobe

im Klassenzimmer

Hier kann man grosse Schulveranstaltungen stattfinden.

in der Aula

in der Sporthalle

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька грамати́ка: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, грамати́ка). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.

Форма контролю: письмовий переклад, виконання лексичних та граматичних вправ, підготовка презентацій.

Тема 14. Мовні навички учнів початкових класів.

Завдання для самостійної роботи

Das Erlernen einer Fremdsprache in der Grundschule unterscheidet sich grundlegend vom späteren Lernen und basiert stark auf spielerischer, handlungsorientierter Kommunikation (Immersion) statt formaler Grammatik. Die Bewertung der Fortschritte erfolgt meist formativ (begleitend) und nicht durch einen einzigen, standardisierten "Test" im herkömmlichen Sinne.

Besonderheiten des Fremdspracherwerbs in der Grundschule

- Natürlicher Erwerb: Kinder in diesem Alter ahmen Laute und Sprachmuster leichter nach und entwickeln natürlicherweise Selbstvertrauen im Sprechen.
- Immersion (Sprachbad): Die Sprache wird oft als Medium für andere Fächer genutzt, nicht als isoliertes Studienobjekt. Der Fokus liegt auf dem "Gebrauch der Sprache" und nicht auf dem "Lernen über Sprache".

- Fehlerfreundlichkeit: Eigene Wortschöpfungen und Übergeneralisierungen von Regeln (z.B. "comes" statt "came") sind normal und zeigen, dass das Kind die Regeln verinnerlicht; diese Fehler korrigieren sich oft von selbst.
- Interkulturelle Kompetenz: Das Lernen einer anderen Sprache fördert das Verständnis für die eigene Muttersprache und andere Kulturen.
- Ganzheitlicher Ansatz: Verschiedene Methoden wie audiolinguale Ansätze, Lieder, Spiele und Geschichten werden kombiniert, um alle Sinne anzusprechen.

Testinstrumente und Bewertung

Anstelle eines zentralen, bundesweiten "Tests" zur Feststellung der Besonderheiten, nutzen Lehrkräfte in Deutschland, Österreich und der Schweiz verschiedene formative Beurteilungsmethoden und informelle Sprachstandserhebungen:

- Beobachtungsbögen: Lehrkräfte beobachten kontinuierlich die mündliche Interaktion, das Hörverstehen und die aktive Beteiligung der Kinder im Unterricht.
- Portfolioarbeit: Die Sammlung von Schülerarbeiten, Projekten und Audioaufnahmen über die Zeit hinweg dokumentiert den Lernfortschritt.
- Leistungsfeststellungen: Es gibt Materialien wie das Themenheft "Test it!" für Grundschullehrer, die Beispiele und Muster zur Leistungsfeststellung im Englischunterricht anbieten, oft mit Fokus auf kommunikative Aufgaben.
- Informelle Interviews: Gelegentliche kurze Einzelgespräche oder Interviews in Paaren, um die spontane Sprechfähigkeit zu prüfen.

Es gibt keine einzelne, standardisierte Prüfung, die spezifisch die *Besonderheiten* des Grundschulwerbs misst; stattdessen zielen Bewertungsinstrumente darauf ab, die kommunikativen Fähigkeiten im Kontext des handlungsorientierten Unterrichts zu erfassen. Möchten Sie mehr über die spezifischen Qualitätsmerkmale effektiver Sprachbewertungstools für Kinder erfahren, um sicherzustellen, dass die Tests im Unterricht Ihres Kindes angemessen sind? Das würde Ihnen helfen, die Methoden besser zu verstehen?

Рекомендовані джерела інформації:

1. Блажко М. І. Німецька грамати́ка: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
  2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
  3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, грамати́ка). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
  4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.
- Форма контролю: письмовий переклад, виконання лексичних та граматичних вправ, підготовка презентацій.

Питання та завдання для самоконтролю

та контролю досягнутих результатів навчання

1. Was versteht man unter dem Begriff *Deutsch für den Beruf* im Kontext der Grundschule?
2. Welche Rolle spielt die deutsche Sprache in der beruflichen Kommunikation einer Grundschullehrerin bzw. eines Grundschullehrers?
3. Welche grundlegenden sprachlichen Kompetenzen braucht eine Lehrperson im Deutschunterricht der Grundschule?
4. Welche typischen Kommunikationssituationen entstehen im Unterricht auf Deutsch?
5. Wie erklärt man neuen Wortschatz für Kinder im Grundschulalter?
6. Welche Methoden eignen sich für die Entwicklung der Sprechfertigkeit bei Grundschulern?
7. Wie kann man Grammatik einfach und verständlich für Kinder erklären?
8. Welche Rolle spielen Spiele im Deutschunterricht der Grundschule?
9. Wie kann man den Wortschatz der Schülerinnen und Schüler effektiv erweitern?
10. Welche Arten von Aufgaben kann eine Lehrperson im Deutschunterricht verwenden?
11. Wie motiviert man Kinder zum Lernen der deutschen Sprache?
12. Welche digitalen Ressourcen können im Deutschunterricht der Grundschule eingesetzt werden?
13. Wie organisiert man Gruppenarbeit im Deutschunterricht?
14. Welche Rolle spielt Aussprache im frühen Fremdsprachenlernen?
15. Wie kann man Hörverstehen bei Grundschulern entwickeln?
16. Welche Strategien helfen beim Lesenlernen auf Deutsch?
17. Wie überprüft man die Kenntnisse der Schülerinnen und Schüler im Deutschunterricht?
18. Welche Arten von Tests können im Fremdsprachenunterricht verwendet werden?
19. Wie gibt man konstruktives Feedback auf Deutsch?
20. Welche Rolle spielt interkulturelles Lernen im Deutschunterricht?
21. Wie kann man den Unterricht differenzieren, um unterschiedliche Lernniveaus zu berücksichtigen?
22. Welche sprachlichen Mittel braucht eine Lehrperson für Classroom-Management auf Deutsch?
23. Wie erklärt man Unterrichtsregeln auf Deutsch für Kinder?
24. Welche Bedeutung hat die Zusammenarbeit mit den Eltern für den Deutschunterricht?
25. Wie kann eine Lehrperson ihre eigenen Sprachkenntnisse im Deutschen weiterentwickeln?

Критерії оцінювання виконання самостійної роботи

«Відмінно» – самостійна робота виконана на високому професійному та науково-методичному рівні. Здобувач:

- повністю та всебічно розкриває тему;
- демонструє глибоке розуміння теоретичного матеріалу й уміння застосовувати його на практиці;
- подає логічно структурований, аргументований та оригінальний зміст;
- використовує сучасні джерела та коректно оформлює посилання;
- показує високий рівень самостійності, креативності та академічної доброчесності;
- здійснює грамотне мовне оформлення без суттєвих помилок;
- дотримується всіх вимог до оформлення та своєчасно подає роботу.

Рівень компетентностей: високий, сформований і стійкий.

«Добре» – робота виконана якісно, але має незначні недоліки. Здобувач:

- достатньо повно розкриває тему, хоча окремі аспекти подано поверхово;
- демонструє загальне розуміння матеріалу та здатність до його практичного застосування;
- структурує матеріал логічно, хоч аргументація місцями слабшає;
- використовує необхідні джерела, але може припускатися дрібних неточностей у посиланнях;
- виявляє самостійність, проте творчий компонент або глибина аналізу виражені частково;
- допускає окремі мовні помилки, що не впливають на зміст;
- дотримується вимог оформлення з незначними недоліками.

Рівень компетентностей: достатній, загалом сформований.

«Задовільно» – робота виконана на середньому рівні та містить помітні недоліки. Характерні ознаки:

- тема розкрита частково, окремі питання пропущені або розкриті поверхово;
- простежується фрагментарне розуміння теоретичного матеріалу;
- практичне застосування знань обмежене або недостатньо аргументоване;
- структура роботи порушена або недостатньо логічна;
- використання джерел мінімальне, окремі відомості — без підтвердження;
- самостійність обмежена, трапляються шаблонні фрагменти;
- мовні помилки впливають на якість викладу;

- оформлення частково не відповідає вимогам.

Рівень компетентностей: середній, нестійкий, потребує доопрацювання.

«Незадовільно» – робота не відповідає основним вимогам. Здобувач:

- не розкриває зміст завдання або робить це фрагментарно та з грубими помилками;
- демонструє відсутність розуміння теоретичного матеріалу;
- не вміє застосовувати знання на практиці;
- подає нелогічний, хаотичний або некоректний зміст;
- не використовує належних джерел або порушує академічну доброчесність;
- проявляє низький рівень самостійності;
- допускає численні мовні та стилістичні помилки;
- не дотримується вимог щодо структури та оформлення, робота подана із запізненням або не подана зовсім.

Рівень компетентностей: низький, не сформований.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова література

1. Блажко М. І. Німецька граматики: навчаймося самостійно. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 224 с.
2. Buchwald-Wargenau I., Giersberg D. Im Beruf NEU A2+/B1. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2017. 176 S.
3. Дутка М. В. Теоретико-практичний курс німецької мови (фонетика, граматики). Тернопіль: ТНТУ, 2015. 220 с.
4. Funk H., Kuhn C., Demme S. Studio [21] B1. Deutsch als Fremdsprache. Berlin: Cornelsen Verlag, 2015. 272 S.
5. Hering A., Matussek M., Perlmann-Balme M. em neu. Hauptkurs B2. Ismaning: Hueber Verlag, 2013. 240 S.
6. Müller A., Schlüter S. Im Beruf B1+/B2. Deutsch für den Beruf. Kursbuch. München: Hueber Verlag, 2015. 192 S.
7. Паласюк М. І., Дутка М. В. Навчально-методичний посібник з німецької мови для магістрів усіх спеціальностей. Тернопіль: ТНТУ, 2016. 150 с.
8. Rusch P., Schmitz H. Einfach gut! Deutsch für die Integration. B1. Berlin: Cornelsen Verlag, 2016. 256 S.
9. Соломаха А. В. Німецька мова за професійним спрямуванням: робоча навчальна програма. Київ: Київський університет ім. Б. Грінченка, 2017. 98 с.
10. Apelt M., Koithan U. Aspekte neu B1+. Mittelstufe Deutsch. München: Klett-Langenscheidt, 2018. 192 S.

Допоміжна література

11. Buhlmann R., Fearn A. Handbuch des Fachsprachenunterrichts. Tübingen: Narr Verlag, 2014. 352 S.
12. Buscha A., Szita S. Begegnungen B1+. Deutsch als Fremdsprache. Leipzig: Schubert Verlag, 2013. 208 S.
13. Butzkamm W., Caldwell J. The Bilingual Reform: A Paradigm Shift in Foreign Language Teaching. Tübingen: Narr Verlag, 2012. 240 p.
14. Evans S., Pude A., Specht F. Menschen im Beruf. Deutsch als Fremdsprache. München: Hueber Verlag, 2015. 200 S.
15. Funk H., Koenig M. Deutsch lehren lernen (DLL). München: Goethe-Institut; Klett-Langenscheidt, 2013.
16. Koithan U., Schmitz H. Aspekte neu B2. Lehrbuch. Stuttgart: Klett-Langenscheidt, 2016. 192 S.
17. Roche J. Fremdsprachenerwerb – Fremdsprachendidaktik. Tübingen: Narr Verlag, 2016. 320 S.

Інформаційні ресурси

- <https://www.goethe.de>
- <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055>
- <https://www.vhs-lernportal.de>
- <https://deutsch.info>
- <https://www.tivi.de>
- <https://deutsch1.net/uk/>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>